

ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่*

An Evaluation of Desired Characteristics on Morality and
Ethics of Students at Rajabhat University in New Normal Age

บุญเลี้ยง ทุมทอง
Boonleang Thumthong
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Surindra Rajabhat University, Thailand
E-mail: boonleang4848@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินคุณธรรม จริยธรรม 2) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงระยะยาว และ 3) ศึกษาบทบาทในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 573 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ และการวิเคราะห์หาล้อมกรอบข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลช่วงเดือนกรกฎาคม และเดือนตุลาคม 2563 มีค่าเฉลี่ยดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเท่ากับ 3.25 และ 3.25 การวัดความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้ง พบว่ามีค่าเท่ากันทั้ง 2 ครั้ง 2) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความมีสติสัมปชัญญะ มีค่าเท่ากับ 3.00 และ 2.99 การวัดความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้ง มีค่าเท่ากันทั้ง 2 ครั้ง มีค่าใกล้เคียงกัน 3) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบ มีค่าเท่ากับ 3.38 และ 3.38 จากการวัดความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้ง มีค่าใกล้เคียงกัน 4) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้วัดความยุติธรรม มีค่าเท่ากับ 3.41 และ 3.41 การวัดความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้ง มีค่าใกล้เคียงกัน 5) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความขยันหมั่นเพียร มีค่าเท่ากับ 3.12 และ 3.12 การวัดความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้ง มีเท่ากัน 6) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความมีวินัย มีค่าเท่ากับ 3.34 และ 3.36 การวัดความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้ง มีค่าใกล้เคียงกัน 7) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความอดทน มีค่าเท่ากับ 3.15 และ 3.14 การวัดความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้งมีค่าใกล้เคียงกัน

*ได้รับบทความ: 9 กรกฎาคม 2564; แก้ไขบทความ: 8 กันยายน 2564; ตอรับตีพิมพ์: 26 กันยายน 2564

Received: July 9, 2021; Revised: September 8, 2021; Accepted: September 26, 2021

2. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงมีทั้ง 1) การเปลี่ยนแปลงเท่าเดิมคือ ความรับผิดชอบ 2) การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความมีวินัย 3) การเปลี่ยนแปลงลดลงคือ ความมีสติสัมปชัญญะ ความยุติธรรม และความอดทน

3. ผลการวิเคราะห์สหพหุบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมระดับตนเองมากที่สุดคือ การอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ คิดเป็นร้อยละ 47.29 รองลงมาคือ การเข้าไปศึกษาในอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 20.26

คำสำคัญ: คุณธรรม; จริยธรรม; นักศึกษา; ยุควิถีใหม่

Abstract

The objectives of this research were: 1) to assess morality and ethics, 2) to study long-term changes, and 3) to study the role in moral and ethical development. This was quantitative research that collected data from the sample consisted of 573 students. The instruments used in the research were a questionnaires. Data analysis by finding frequency, percentage, analysis of variance, repeating measure ANOVA and data envelopment analysis.

The finding researches were as follows:

1. The results of the data analysis during July and October 2020, it was found that 1) the mean of honesty indicators were 3.25 and 3.25. The two measurements of variance were found to be equal on both occasions; 2) the mean of the indicators of consciousness the values of 3.00 and 2.99 were approximate for the two measurements of variance 3) the mean of the indicators of responsibility were 3.38 and 3.38. similar 4) the average of the indicator measuring the fair value of 3.41 and 3.41, measurement variance and 2 times with the same 5), the average indicator of perseverance equals 3.12 and. 3.12 The two measurements of variance were the same; 6) the mean of the discipline indicators were 3.34 and 3.36. The two measures of variance were similar. 7) The mean of the tolerance indicators were 3.15 and 3.14. The two measurements of variance were approximately the same.

2. The trend of change was found that 1) the same change was Responsibility 2) Increased change is honesty diligence and discipline 3) the change is reduced Consciousness, Justice and Patience.

3. The results of the analysis of the role in moral development the most self-level ethics is 47.29 percent of parental training and instruction, followed by access to online education. Accounted for 20.26.

Keywords: Moral; Ethics; Student; New normal

1. บทนำ

ปรัชญาของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมถึงเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพดังกล่าวจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน และมีรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระและวิธีการจัดการเรียนการสอน (พัชรภา ตันติชูเวช, 2553)

หลักการสำคัญของการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งประเทศไทย มี 11 ประการ ได้แก่ 1) การบูรณาการทฤษฎีและปฏิบัติ 2) ความเกี่ยวข้องกันที่เชื่อมกันในทุกภาคส่วน 3) การมีมาตรฐานเดียวกันในแต่ละวิชาชีพ 4) ความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ในระดับชาติและนานาชาติ 5) ความเชื่อมโยงต่อเนื่องกันของรายวิชาและระหว่างวิชา 6) ความยืดหยุ่นในการพัฒนาหลักสูตร 7) พัฒนาการของผู้เรียน 8) สมรรถนะหลักของผู้เรียนในหลักสูตร 9) ความเป็นหนึ่งเดียวกันของระบบ 10) หลักเกณฑ์ในการเข้าสู่ระบบการศึกษา และ 11) การเทียบโอนการเรียนรู้ที่มีมาก่อน ผลลัพธ์การเรียนรู้ วิธีการ

เรียนรู้แบบใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน ได้ถูกนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ของบุคคลในการรับรองคุณวุฒิตะดับชาติ ผลลัพธ์การเรียนรู้จะเพิ่มระดับของความซับซ้อนในด้านต่างๆ ตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมของผลลัพธ์การเรียนรู้แบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลัก รวม 5 มิติ ได้แก่ ประเภทที่ 1 คือ ความรู้ ความชำนาญทั่วไป หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความรู้ ความชำนาญทั่วไปที่ควรมีในทุกระดับคุณวุฒิ จำแนกเป็น 4 มิติ ได้แก่ 1) ความรู้และความเข้าใจ 2) ทักษะการคิด 3) สมรรถนะ 4) คุณธรรมและจริยธรรมต่อสังคมและต่อวิชาชีพ และประเภทที่ 2 คือ ทักษะปฏิบัติเฉพาะทาง (Specialized Skills) หมายถึง ความรู้เชิงปฏิบัติการ ซึ่งหลายประเทศได้กำหนดทักษะปฏิบัติเฉพาะทางให้เป็นความรับผิดชอบของแต่ละสาขาวิชาชีพกำหนดเอง เนื่องจากแต่ละสาขาวิชา มีขอบเขตของความรู้และบริบทที่แตกต่างกัน (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ และคณะ, 2552)

ที่ผ่านมาแนวคิดและแนวการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมในระบบการศึกษาไทยมีความพยายามพัฒนาผู้เรียนให้ได้เรียนรู้ คิดและทำตามหลักจริยธรรมหรือหลักเหตุผลตามบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งอาจจะเหมาะสมกับบริบทแวดล้อมของสังคมที่ผ่านมา แต่เมื่อสภาพโลกาภิวัตน์และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

จึงส่งผลให้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนดี อาจขาดความสมบูรณ์ที่จะพัฒนาคนให้มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ อย่างเท่าทัน (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551)

สภาพสังคมปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงระบบการสื่อสารต่างๆ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ โทรศัพท์ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้มีส่วนทำให้สังคมไทยก้าวสู่การเป็นสังคมวัตถุนิยม สังคมการบันเทิง และสังคมการบริโภคมากขึ้น ซึ่งปัญหาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ผู้เรียนสนใจเกมส์คอมพิวเตอร์มากกว่าการค้นคว้าหาความรู้ และหากมอบหมายให้ค้นคว้าความรู้ นักเรียนจะใช้วิธีคัดลอกเนื้อหาจากเว็บเพจต่างๆ โดยไม่สามารถนำมาเรียบเรียงสร้างสรรค์เป็นงานของตนเองได้ อิทธิพลของสื่อสารมวลชนมีบทบาทในการชักจูงนักเรียนไปในทางที่ไม่สมควร เช่น การใช้จ่ายในทางที่หยาบหยาบเพื่อ การเบียดเบียนทางเพศ และการมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามในทางที่ไม่สมควร การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม มากกว่าการจูงใจให้ทำความดีและเสียสละเพื่อสังคม

ประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้สถานศึกษาทั่วประเทศไม่สามารถเปิดการเรียนการสอนได้ตามปกติ ส่งผลให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกแห่งต้องจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ด้วยแนวคิด “การเรียนรู้ นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ผ่านการเรียนการสอน

ทางไกล โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ การใช้ช่องทีวีดิจิทัลและการเรียนรู้เสริมผ่านโปรแกรมออนไลน์ต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามสภาพและความเคลื่อนไหวรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยมีขอบเขตการศึกษา ครอบคลุมนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับแนวทางและหลักการในการจัดการศึกษาทางไกล ตัวอย่างกรณีศึกษาที่มีการจัดการที่ดี และบทเรียนจากต่างประเทศ จำนวน 4 ประเทศ ซึ่งเป็นประเทศแรกๆ ที่เผชิญกับวิกฤตโควิด-19 ได้แก่ จีน อังกฤษ เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ความคิดเห็นที่สะท้อนถึงปัญหาอุปสรรคการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าว ตลอดจนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ผู้ศึกษาใช้วิธีการผสมผสานในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น เพชบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

สภาพแนวโน้มการเกิดปัญหาเชิงคุณธรรม จริยธรรมที่เพิ่มมากขึ้นนี้ หากปล่อยไปโดยไม่ได้แก้ไขหรือป้องกันล่วงหน้าอาจเกิดผลเสียหายมาก ส่งผลให้จำเป็นต้องพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในผู้เรียนมากขึ้น (มุ่งที่ผลิตและพัฒนากำลังคนให้เป็นคนดีมากกว่าการเป็นแค่คนเก่งเท่านั้น แต่ต้องควบคู่กัน)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการ จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาจริยธรรมในสถานศึกษา แต่การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาที่ผ่านมา

ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ แนวทางนำหลักสูตรไปใช้ยังขาดประสิทธิภาพ เนื้อหาที่สอนไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร สภาพการให้ความร่วมมือของภาคีอื่นในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมยังไม่เพียงพอ ความจำกัดของครู ด้านความรู้ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสภาพขาดการบูรณาการสอนคุณธรรม จริยธรรมของวิชาต่างๆ ร่วมกัน ตลอดจนสภาพเนื้อหาที่ขาดความร่วมมือและไม่น่าสนใจเพียงพอ เป็นต้น

นอกจากนั้น สถานศึกษาต่างๆ มีความแตกต่างด้านศักยภาพ ทรัพยากร และสภาพแวดล้อม โดยที่ผ่านมาสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้ใช้จุดแกร่งของตนทางด้านศักยภาพและทรัพยากรในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผล เช่น สถานศึกษาบางแห่งมีทรัพยากรแวดล้อมทางชุมชนที่เข้มแข็ง มีเครือข่ายกับชุมชนที่ดีชุมชนให้ความร่วมมือ แต่กลับไม่ได้ใช้จุดแกร่งนี้ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนหรือสถานศึกษาบางแห่งมีศักยภาพความพร้อมด้านสื่อ เช่น คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตแต่กลับไม่ได้ใช้จุดนี้ในการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเท่าที่ควร ในขณะที่สถานศึกษาบางแห่งขาดความพร้อมด้านบุคลากรทั้งเชิงปริมาณคือครูต่างมีภาระงานสอนมาก ต้องทำงานหนักและมีทักษะการสอนเชิงจริยธรรมไม่ชำนาญมาก แต่กลับให้หน้าที่ของครูต้องให้น้ำหนักให้ความสำคัญและทุ่มเวลาในการสอนคุณธรรม จริยธรรมในชั้นเรียน

มากบ้างน้อยบ้าง ส่งผลให้ไม่สามารถสอนด้านนี้ได้เต็มที่ ขาดประสิทธิภาพและละเอียดไปในที่สุด ทั้งๆ ที่มีวิธีการอื่นที่ควรให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ ร่วมด้วย เช่น การทำตัวแบบต่างๆ เชิงสัญลักษณ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การส่งเสริมใช้พลังกลุ่มเพื่อนจัดทำโครงการ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามความสนใจของกลุ่มหรือการให้ความสำคัญกับการดึงภาคี ผู้ปกครองที่มีความพร้อมเข้ามาร่วมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ในสถานศึกษาของแต่ละแห่งแตกต่างกันไปตามสภาพ (ซึ่งบางชุมชนหรือบางสถานศึกษาก็จะมีจุดแกร่งด้านผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมืออย่างดี) (ทิพาพร สุจारी และบุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553) ประกอบกับในปัจจุบันพบว่ายังไม่ปรากฏผลการศึกษาถึงข้อมูลของระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่ (New Normal) ที่ประเทศไทยประสบปัญหาที่ต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งผลศึกษาการเปลี่ยนแปลงของระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่เพื่อให้สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ในภาวะปัจจุบัน

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสถาบันการศึกษาโดยการเลือกศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้การเก็บข้อมูลระยะยาว (Longitudinal Data) หรือการเก็บข้อมูลด้วยการวัดซ้ำ (Repeated Measurement) เพื่อต้องการตอบปัญหาวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง 2 ประการคือ เพื่อวัดและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยการศึกษาปริมาณ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากผลในการวัด 2 ครั้งขึ้นไป และวิเคราะห์ว่าตัวแปรใดที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสถาบันศาสนา ในการวางแผนการรับมือปัญหาคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในอนาคตและสถานศึกษามีเครื่องมือ วัดคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาซึ่งสามารถ นำมาปรับใช้ได้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในยุควิถีใหม่ตามตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงระยะยาว ของระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่ตามตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม
3. เพื่อศึกษาบทบาทแหล่งรับรู้ในการ พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีการศึกษา 2563 และมีกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 233 คน 2) นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 289 คน

และ 3) นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 51 คน รวมทั้งสิ้น 573 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการปรับปรุงจากแบบสอบถามของนางลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2551) และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2550) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังรวม 2 ช่วงเวลาคือ เดือนกรกฎาคม 2563 และเดือนตุลาคม 2563 โดยแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอนคือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง 7 ตัวแปร ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย และความอดทน ประกอบด้วย ข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ โดยแต่ละตัวแปรมีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ รวมจำนวน 112 ข้อ และมีเกณฑ์การให้คะแนน แต่ละตัวเลือกดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 4 = มากที่สุด และแบบสอบถามบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับตนเอง ระดับครอบครัวและระดับสังคม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง โดยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนอย่างละเอียดในการเก็บข้อมูลและประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้ให้เกิด

ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย คณะวิจัยประสานงานกับผู้ประสานงานระดับสถาบัน โดยการให้ผู้ประสานงานในระดับมหาวิทยาลัยทำหน้าที่แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 2 สถาบันและข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและข้อมูลจาก 2 สถาบันรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบกลับส่งมาให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยใช้ซองเอกสารที่ติดชื่อที่อยู่ของผู้วิจัยพร้อมติดแสตมป์ไว้แล้ว

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อศึกษาพัฒนาการและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยตามตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นเพื่อบรรยายลักษณะของตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของ ตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังระหว่างช่วงเวลา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated-measure ANOVA) การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังและการวิเคราะห์โมเดลโค้งพัฒนาการของคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์บทบาทและตัวแปรที่มีผลต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังที่มี ตัวแปรของสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพศ อายุ ระดับชั้นปีและคณะที่สังกัด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

การวิเคราะห์บทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับตนเอง ระดับครอบครัวและระดับสังคม ระดับคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังและการวิเคราะห์หัลล้อมกรอบข้อมูล (Data Envelopment Analysis) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่ตามตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง 7 ตัวบ่งชี้จากการวัดรายไตรมาสรวม 2 ช่วงเวลามีดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความซื่อสัตย์สุจริตในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.25 และ 3.25 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้ง พบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนเท่ากันทั้ง 2 ครั้ง (C.V. (%) = .17) 2) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความมีสติสัมปชัญญะในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.00 และ 2.99 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้ง พบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนเท่ากันทั้ง 2 ครั้ง มีค่าใกล้เคียงกัน (C.V. (%) = .13, .14) 3) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.38 และ 3.38 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้

จากการวัดทั้ง 2 ครั้งพบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้งใกล้เคียงกัน (C.V. (%) = .45, .47) 4) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้วัดความยุติธรรมในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.41 และ 3.41 คะแนนตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้ง พบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนเท่ากันทั้ง 2 ครั้งใกล้เคียงกัน (C.V. (%) = .17, .18) 5) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความขยันหมั่นเพียรในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 3.12 และ 3.12 คะแนนตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้งพบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนเท่ากัน (C.V. (%) = .47) 6) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความมีวินัยในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.34 และ 3.36 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้ง พบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนใกล้เคียงกัน (C.V. (%) = .44, .45) 7) ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความอดทนในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.15 และ 3.14 คะแนนตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของคะแนนจากการวัดทั้ง 2 ครั้งพบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนสูงสุดใกล้เคียงกันคือ (C.V. (%) = .45, .47)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอภาพแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตัวบ่งชี้ คุณธรรมจริยธรรม 7 ตัวในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมทั้ง 7 ตัวเป็นเส้นตรง และมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้ 1) ตัวบ่งชี้ที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเท่าเดิมคือ ความรับผิดชอบ 2) ตัวบ่งชี้ที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย 3) ตัวบ่งชี้ที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลดลงจากเดิมคือ ความมีสติสัมปชัญญะ ความยุติธรรม และความอดทน

3. ผลการวิเคราะห์บทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับตนเอง ระดับครอบครัว และระดับสังคมพบว่า ค่าความถี่ และร้อยละเรียงตามลำดับความสำคัญของบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับตนเองมากที่สุดคือ การอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ คิดเป็นร้อยละ 47.29 รองลงมาคือ การเข้าไปศึกษาในอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 20.26

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่ตามตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง 7 ตัวบ่งชี้จากการวัดรายไตรมาสใน 2 ช่วงเวลา

1.1 ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความซื่อสัตย์สุจริตในช่วงเดือนเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.25 และ 3.25 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความ

แปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้งพบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนเท่ากันทั้ง 2 ครั้ง (C.V. (%) = .17) ซึ่งถือได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตในระดับดี โดยทั้งสองช่วงระยะเวลาดังกล่าวนักศึกษามีระดับคะแนนตัวบ่งชี้ความซื่อสัตย์สุจริตคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง

1.2 ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความมีสติสัมปชัญญะในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.00 และ 2.99 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้ง พบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนเท่ากันทั้ง 2 ครั้ง มีค่าใกล้เคียงกัน (C.V. (%) = .13, .14) ซึ่งถือได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีสติสัมปชัญญะในระดับดี โดยช่วงเดือนตุลาคม นักศึกษามีระดับคะแนนตัวบ่งชี้ความมีสติสัมปชัญญะลดลงเล็กน้อยกว่าช่วงเดือนกรกฎาคม

1.3 ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.38 และ 3.38 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้งพบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนทั้ง 2 ครั้งใกล้เคียงกัน (C.V. (%) = .45, .47) ซึ่งถือได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อ

ในระดับดี โดยทั้งสองช่วงระยะเวลาดังกล่าวนักศึกษามีระดับคะแนนตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง

1.4 ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้วัดความยุติธรรมในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.41 และ 3.41 คะแนน สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้ง พบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนเท่ากันทั้ง 2 ครั้งใกล้เคียงกัน (C.V. (%) = .17, .18) ซึ่งถือได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับคุณธรรม จริยธรรมด้านความยุติธรรมในระดับดี โดยทั้งสองช่วงระยะเวลาดังกล่าวนักศึกษามีระดับคะแนนตัวบ่งชี้ความยุติธรรมคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง

1.5 ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความขยันหมั่นเพียรในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 3.12 และ 3.12 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้งพบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนเท่ากัน (C.V. (%) = .47) ซึ่งถือได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับคุณธรรม จริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียรในระดับดี โดยทั้งสองช่วงระยะเวลาดังกล่าวนักศึกษามีระดับคะแนนตัวบ่งชี้ความขยันหมั่นเพียรคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง

1.6 ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความมีวินัยในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.34 และ 3.36

คะแนน สำหรับความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จากการวัดทั้ง 2 ครั้ง พบว่าการวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนใกล้เคียงกัน (C.V. (%) = .44, .45) ซึ่งถือได้ว่านักศึกษาที่กำลังในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาระดับคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในระดับดี โดยนักศึกษามีระดับคะแนนตัวบ่งชี้ความมีวินัยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในแต่ละช่วง

1.7 ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ความอดทน ในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 3.15 และ 3.14 คะแนน ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของคะแนนจากการวัดทั้ง 2 ครั้ง พบว่า การวัดในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีความแปรปรวนสูงสุดใกล้เคียงกันคือ (C.V. (%) = .45, .47) ซึ่งถือได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาระดับคุณธรรม จริยธรรมด้านความอดทนในระดับดี โดยช่วงเดือนกรกฎาคม นักศึกษามีระดับคะแนนตัวบ่งชี้ความอดทนลดลงเล็กน้อยกว่าช่วงเดือนตุลาคม

โดยจากการวัดคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง 7 ตัวบ่งชี้จากการวัดรายไตรมาสใน 3 ช่วงเวลา พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนจากการวัดทั้ง 3 ครั้งของแต่ละตัวบ่งชี้คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบและความยุติธรรมมีค่าเท่ากัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อมาอธิบายปรากฏการณ์การวัดคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง 7 ตัวบ่งชี้ของนักศึกษาได้ดีที่สุด ทั้งนี้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนเพียง 1 ครั้ง

โดยการเก็บรวบรวมครั้งแรกในช่วงเดือนตุลาคม 2563 อย่างไรก็ตามการเก็บรวบรวมในช่วงที่ 2) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในขณะนั้น ในขณะที่สองช่วงที่ 1) เป็นการวัดด้วยการคาดการณ์ ซึ่งการวัดทั้งสองครั้งไม่มีข้อมูลขาดหายในแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ส่งไปเก็บข้อมูลเนื่องจากคณะผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือและติดตามกำกับอย่างต่อเนื่องทั้งความสัมพันธ์ส่วนตัวและการประสานทางโทรศัพท์เพื่อให้คำแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอภาพแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม 7 ตัวในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมทั้ง 7 ตัวเป็นเส้นตรงและมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้

- 1) ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเท่าเดิมคือ ความรับผิดชอบ
- 2) ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความมีวินัย
- 3) ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลดลงจากเดิมคือ ความมีสติสัมปชัญญะ ความยุติธรรม และความอดทน

ทั้งนี้เป็นผลจากที่คณะรัฐมนตรี มีมติให้เลื่อนเปิดเทอมจากวันที่ 16 พฤษภาคม เป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่อาจส่งผลกระทบต่อในหลายด้านทั้งต่อตัวเด็ก ผู้ปกครองไปจนถึงครูและโรงเรียน ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดแนว

นโยบายการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ตามแนวคิด “การเรียนรู้ นำ การศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ในทุกระดับชั้นและทุกประเภทการศึกษาทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา การศึกษาเอกชน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาสำหรับผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส รวมทั้ง การเตรียมความพร้อมทักษะที่สำคัญในช่วงปิดเทอมให้แก่ ผู้เรียน ทั้งภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น โค้ดดิ้ง (coding) เป็นต้น แนวนโยบายดังกล่าวมีพื้นฐานการดำเนินการ 6 แนวทางและออกแบบการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งในแต่ละสถาบันได้จัดการศึกษาในระยะแรกที่แห่งด้วยวิธีทางไกล ใช้รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน เช่น Microsoft Team, Google Classroom, Zoom, Facebook live และช่องทางอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสะดวกเพื่ออำนวยความสะดวกและง่ายต่อการเรียนรู้ เพราะมีเป้าหมายที่จะให้นักศึกษาได้เข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งปัญหาในการเรียนในสถานการณ์ดังกล่าว พบปัญหาทางเทคนิคหลายประการ อาทิ เว็บไซต์สำหรับเรียนออนไลน์ล่ม ไม่สามารถเชื่อมต่อสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ พบปัญหาในเรื่องเทคนิคการสอนของผู้สอนที่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ซึ่งคนส่วนใหญ่คาดหวังว่าการเรียนออนไลน์ในครั้งนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้เท่าเทียมกัน และช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

3. ผลการวิเคราะห์บทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับตนเอง ระดับครอบครัว และระดับสังคมพบว่า ค่าความถี่ และร้อยละเรียงตามลำดับความสำคัญของบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับตนเองมากที่สุด คือ การอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่คิดเป็นร้อยละ 47.29 รองลงมาคือ การเข้าไปศึกษาในอินเทอร์เน็ตคิดเป็นร้อยละ 20.26 ทั้งเพราะช่วงวัยของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาส่วนใหญ่ยังอยู่กับครอบครัวของตนเองเป็นหลัก ดังนั้น ครอบครัวจึงมีผลต่อกระบวนการพัฒนาด้านต่างๆ รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม ทั้งในทางบวก ลบของบุคคลตั้งแต่วัยเด็กจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสถานะในครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เหมาะสมของบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัวจะผลให้เด็กมีภูมิคุ้มกันจากพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ครอบครัวที่มีความอบอุ่น ใกล้ชิดกัน ทำให้สมาชิกรู้สึกอบอุ่น มองโลกในแง่ดี และพร้อมที่จะแบ่งปันสิ่งดีให้คนรอบข้าง แต่สำหรับครอบครัวที่มีความขัดแย้งกัน หรือครอบครัวมีความเสี่ยงที่จะแตกแยก เด็กจะมีความเครียดสูง สุขภาพจิตเสื่อม มองโลกในแง่ร้าย มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของทิพาพร สุจारी และบุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) ได้วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชนในสถานศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับตนเอง ระดับครอบครัวและระดับสังคมพบว่า ค่าร้อยละเรียงตามลำดับความสำคัญของบทบาทในการ

พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับตนเองมากที่สุด คือ การอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่คิดเป็นร้อยละ 24.51 โดยสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาและการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เหมาะสมจะมีความสำคัญต่อการปลูกฝังความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ลักษณะนิสัยของเยาวชนได้มาก รวมทั้งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยพบว่า จากการวัดรายได้ไตรมาสทั้ง 3 ช่วงเวลาคือ ในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังทั้ง 7 ตัว ของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 573 คน โดยในช่วงการวัดครั้งแรกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (0.45-2.21) เพิ่มขึ้นเป็นระดับดี (2.22-4.00) ลักษณะการแจกแจงของตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังทั้ง 7 ตัวบ่งชี้ที่มีความเบ้เป็นลบทุกตัวบ่งชี้ยกเว้นตัวบ่งชี้ความขยันหมั่นเพียร และความโด่งเป็นบวก ยกเว้นตัวบ่งชี้ความขยันหมั่นเพียรและความอดทน ซึ่งมีความเบ้เป็นลบเล็กน้อย นั่นคือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีคุณธรรม จริยธรรมทุกตัวบ่งชี้ค่อนข้างดี มีคนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีคุณธรรม จริยธรรมช่วงเดือนตุลาคมที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงเพิ่มขึ้นกว่าช่วงเดือนกรกฎาคมมีตัวบ่งชี้ 2 ตัวบ่งชี้คือ ความยุติธรรมและความมีวินัย ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าลดลงคือความขยันหมั่นเพียร และตัวบ่งชี้ที่มีค่าต่ำสุดทั้งสองช่วง

เวลาคือ ความมีสติสัมปชัญญะและความอดทน ดังนั้นรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจึงควรให้การศึกษารวมทั้งมีกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษามากขึ้น อันจะเป็นการช่วยปลูกฝังให้นักศึกษาอันอาจจะช่วยส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

1.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยพบว่า อายุ ระดับชั้นปีและคณะที่สังกัดมีผลต่อตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง ดังนั้นทางรัฐบาลและมหาวิทยาลัยควรให้การศึกษแก่นักศึกษาจะส่งผลให้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังปรับตัวเพิ่มขึ้น

1.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเรื่องบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับตนเอง ระดับครอบครัวและระดับสังคมของนักศึกษาพบว่า ลำดับความสำคัญของบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับตนเองมากที่สุดคือ การอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่คิดเป็นร้อยละ 47.29 รองลงมาคือ การเข้าไปศึกษาในอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 20.26 ดังนั้น รัฐบาลจึงควรสนับสนุนให้สถาบันครอบครัว การใช้สื่อเชิงสร้างสรรค์ทางอินเทอร์เน็ตมีส่วนในการกระตุ้นเตือนและมีส่วนร่วมในสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ให้กับนักศึกษาได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำตัวแปรจัดประเภทอื่นๆ มาศึกษาวิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาที่ควรเฝ้าระวังในมหาวิทยาลัยราชภัฏอื่นๆ และ

สถาบันอุดมศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน วิทยาลัยชุมชน เป็นต้น

2.2 ควรมีการขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมในทุกจังหวัดให้มากขึ้นเพื่อจะได้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาที่ควรเฝ้าระวังในมหาวิทยาลัยราชภัฏได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

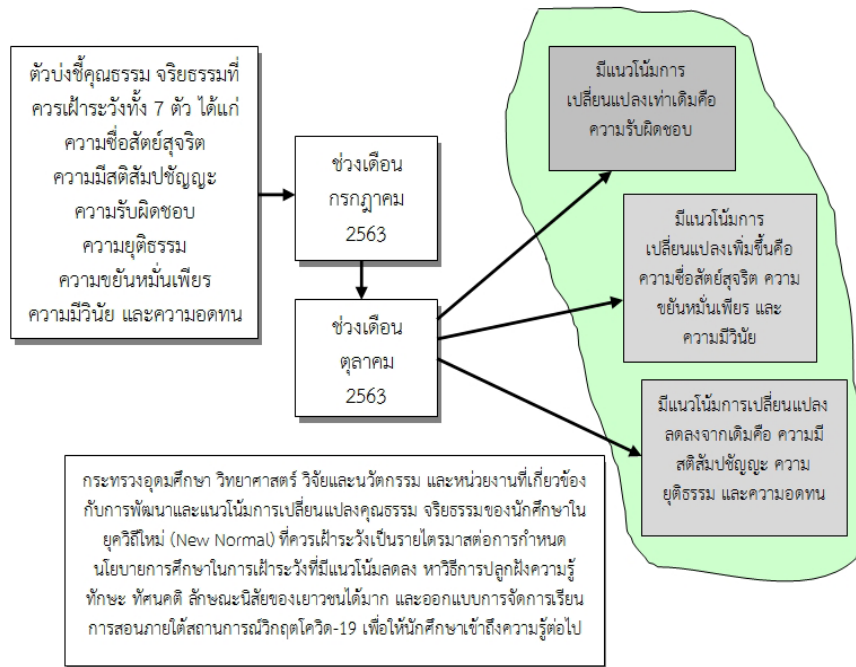
2.3 ควรมีการทำวิจัยเชิงสำรวจว่าปัญหาวิกฤตทางสังคม การเมืองของประเทศไทยที่ผ่านมาส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่ (New Normal) หรือไม่ อย่างไร

2.4 ควรมีการวิจัยที่หารูปแบบของการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่ (New Normal) จากการเฝ้าระวังในแต่ละตัวบ่งชี้

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอภาพแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตัวบ่งชี้ คุณธรรม จริยธรรม 7 ตัวในช่วงเดือนกรกฎาคม และตุลาคม 2563 มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้

1) ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเท่าเดิมคือ ความรับผิดชอบ 2) ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความมีวินัย 3) ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลดลงจากเดิมคือ ความมีสติสัมปชัญญะ ความยุติธรรม และความอดทน ทั้งนี้เป็นผลจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เลื่อนเปิดเทอมจากวันที่ 16 พฤษภาคม เป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่อาจส่งผลกระทบต่อในหลายด้านทั้งต่อตัวเด็กนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองไปจนถึงครูและโรงเรียน ด้วยเหตุผลและความจำเป็น ดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุควิถีใหม่ (New Normal) ที่ควรเฝ้าระวังทั้ง 7 ตัวบ่งชี้เป็นรายไตรมาสอันจะนำไปใช้ประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการศึกษาในการเฝ้าระวังระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาต่อไป ดังภาพที่ปรากฏดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

ทิพาพร สุจारी และบุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชน ในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2551). *การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมของคนไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.

พัชราภา ตันติชูเวช. (2553). *การศึกษาทั่วไปกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในประเทศมาเลเซียและ สิงคโปร์ ศึกษาโดยเปรียบเทียบกับประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และคณะ. (2552). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ: กรณีศึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของ ต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. (2551). *การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมของคนไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *เรียนออนไลน์ยุคโควิด-19: วิกฤตหรือโอกาสการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.